

– заробітна плата – це економічний важіль стимулювання суспільного виробництва, підвищення його ефективності, росту продуктивності праці, поліпшення якості продукції, скорочення витрат на виробництво, раціонального використання робочої сили тощо [3].

Отже, забезпечуючи виконання завдань, облік оплати праці має великий вплив на трудову дисципліну. Правильний облік мобілізує працівників на виконання робіт і пошук резервів підвищення ефективності праці.

Облік праці та її оплати організований таким чином, щоб сприяти підвищенню продуктивності праці, зміцненню трудової дисципліни, підвищення якості виробництва.

Список використаних джерел

1. Вашуленко О. С. Тенденції розвитку системи оплати праці в науковій сфері України [Текст] / О. С. Вашуленко // Проблеми науки. – 2008. – № 8. – 18 с.
2. Гончар Л. В. Організація внутрішньогосподарського контролю операцій з оплати праці та шляхи його вдосконалення [Текст] / Л. В. Гончар // Вісник Житомирського державного технічного університету. – № 33. – 2010. – 59 с.
3. Дієсперов В. Оплата праці як похідна від її продуктивності та дохідності [Текст] / В. Дієсперов // Україна: аспекти праці. – 2008. – № 7. – 32 с.
4. Садовников О. А. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та вдосконалення їх шляхів [Текст] / О. А. Садовников, Г. В. Сировой // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий журнал. – 2011. – № 8 (162). – 16 с.

Талах Тетяна

к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк, Україна

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Від якості інформаційно-аналітичного забезпечення прямо залежить якість управління економічною безпекою підприємства.

Інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління економічною безпекою підприємства повинне включати такі підсистеми: інформації, систем показників, індикаторів, методів оцінки та аналізу економічної безпеки підприємства.

Найбільш значуща властивість інформації – це здатність викликати зміни.

Неодмінною умовою виживання в умовах ринку й збереження

конкурентоспроможності є адаптація до мінливих потреб ринку та забезпечення економічної безпеки підприємства. Практично цінність інформації прямо пропорційна тій ролі, яку вона відіграє в прийнятті управлінських рішень. Цінність інформації визначається тим, як суб'єкт зможе розпоряджатися нею.

Основними властивостями інформації є: повнота, вірогідність, цінність, актуальність і ясність.

Аналітичну обробку інформації дуже важливо здійснювати на основі системного підходу (вивчення процесів є системним і комплексним, тобто вимагає охоплення всіх аспектів діяльності підприємства як системи і в свою чергу виступає складовою частиною системи вищого порядку), що дозволяє розкрити комплексність об'єкта, багатогранність зв'язків і звести їх у єдину цілісну систему. Під системою в цьому випадку розуміється набір елементів і інформаційні зв'язки, що виникають між ними і які забезпечують оптимальне безпечне управління економікою підприємств.

На більшості підприємств інформація, яка використовується менеджерами для забезпечення економічної безпеки, забезпечують внутрішні джерела. Створюється спеціалізована аналітична група, або служба економічної безпеки підприємства, до складу функціональних обов'язків якої повністю або частково включається інформаційне забезпечення.

Необхідність збору, накопичення й зберігання економічної інформації диктується багатьма обставинами. До них належать: багаторазовість і тривалість її застосування, розрив у часі між збором і використанням інформації при проведенні аналізу й управлінні економічною безпекою на підприємстві.

Систематизацію й підготовку джерел інформації для аналізу можна розділити на два етапи: перевірка їх змісту; обробка й вивчення матеріалів.

У процесі аналізу виявляються переваги й недоліки інформації, повнота її використання для аналізу й управління економічною безпекою.

Інформацію про економічну безпеку підприємства використовують як внутрішні, так і зовнішні користувачі.

Звичайне забезпечення управлінського персоналу відповідною інформацією залежить від розподілу функцій між виконавцями. Із цією метою для кожного керуючого розробляються посадові інструкції, у яких перераховуються функції, які він виконує. На підставі посадових інструкцій визначається той обсяг інформації, який необхідний для забезпечення економічної безпеки підприємства.

Економічні показники для проведення оцінки і аналізу економічної безпеки підприємства повинні бути представлені у вигляді системи. Система показників – це їх упорядкована сукупність, у якій кожний показник дає кількісну або якісну характеристику певної сторони господарської діяльності, має властивості зведення й подільності, пов'язаний з іншими показниками, але не дублює їх.

Інформаційна база економічної безпеки, яка існує на підприємстві, становить систему показників, вірогідність, періодичність поновлення, повнота й автоматизація якої забезпечує якість прийнятих управлінських рішень.

Аналіз як галузь діяльності людей виробляє інформацію, яка має свою технологію. Тому аналіз діяльності підприємств у галузі економічної безпеки –

надає інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування системи економічної безпеки та показує технологію його проведення.

Правильність проведення аналітичного процесу з питань економічної безпеки передбачає такі етапи:

Підготовчий етап включає наступні технічні заходи: формулювання мети та завдання аналізу; підбір об'єктів економічного аналізу; складання плану і розробка програми аналізу; вивчення аналітичних матеріалів за попередні періоди; вибір методики, методів і прийомів проведення економічного аналізу; формування системи показників аналізу; рекомендації з послідовності та періодичності дослідження; інформаційне забезпечення аналізу; вказівки щодо організації, виділення провідної ланки аналізу; матеріально-технічне забезпечення.

Основний етап включає такі аналітичні та прогностичні заходи: порівняльний аналіз основних показників; оцінка стану та ефективності діяльності об'єкта аналізу; факторний аналіз; визначення резервів підвищення економічної безпеки підприємства; прогнозування можливості банкрутства об'єкта аналізу.

Заключний етап включає такі конструктивні заходи: використання резервів та визначення шляхів підвищення економічної безпеки об'єкта аналізу; коригування (за необхідності) методики та організації аналізу; оформлення та передача результатів аналізу; використання результатів аналізу у прийнятті управлінських рішень та контроль за їх виконанням; розповсюдження передового досвіду з покращення господарювання.

Відібрані для використання джерела інформації підлягають формальній (технічній) та суттєвій (логічній) перевіркам:

Формальна (технічна) перевірка передбачає: правильність оформлення документів, звітів з точки зору наявності та заповнення реквізитів таблиць, підписів; перевірка арифметичних сум, підсумків; відповідність цифр, перенесених з інших документів і попередніх років; погодженість цифр у різних формах; погодженість взаємозалежних величин.

При суттєвій перевірці встановлюють: доброякість матеріалів; їх відповідність об'єктивній дійсності;

Таким чином, інформація, покликана забезпечити прийняття рішень, вносить істотний вклад у прийняття управлінського рішення. Вона стає фактором виробництва й подібно праці, матеріалам і капіталу дозволяє створювати додану вартість, тому інформація є критерієм забезпечення економічної безпеки підприємства.

